2021. október 21., csütörtök

P9_TA(2021)0438

Pandora-iratok: a pénzmosás, az adóelkerülés és az adócsalás elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények

Az Európai Parlament 2021. október 21-i állásfoglalása a Pandora-iratokról: a pénzmosás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelem érdekében tett erőfeszítésekkel kapcsolatos következmények (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretében tett, a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásra vonatkozó, 2021. október 8-i nyilatkozatra,

— tekintettel „Az oknyomozó újságírók védelme Európában: Ján Kuciak szlovák újságíró és Martina Kušnírová ügye" című, 2018. április 19-i állásfoglalására ([1]),

— tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2015. november 25-i állásfoglalására ([2]) (TAXE állásfoglalás),

— tekintettel a feltételes adómegállapításokról és jellegükben vagy hatásukban hasonló egyéb intézkedésekről szóló, 2016. július 6-i állásfoglalására ([3]) (TAX2 állásfoglalás),

— tekintettel a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett, a pénzmosással, adókikerüléssel és adókijátszással foglalkozó vizsgálatot követő, 2017. december 13-i ajánlására (PANA-ajánlás) ([4]),

— tekintettel a pénzügyi bűncselekményekről, az adókijátszásról és az adókikerülésről szóló, 2019. március 26-i állásfoglalására ([5]) (TAX3 állásfoglalás),

— tekintettel a Daphne Caruana Galizia meggyilkolásával kapcsolatban napvilágot látott újabb információkat követően a jogállamiság máltai helyzetéről szóló, 2019. december 18-i állásfoglalására ([6]),

— tekintettel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését szolgáló, átfogó uniós szakpolitikára irányuló cselekvési tervről szóló, 2020. május 7-i bizottsági közleményre (C(2020)2800),

— tekintettel „A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás megelőzését szolgáló, átfogó uniós szakpolitikáról – a Bizottság cselekvési terve és más közelmúltbeli fejlemények" című, 2020. július 10-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel az első pillérre és a második pillérre vonatkozó tervekről szóló, az OEDC/G20-ak inkluzív keretében kidolgozott, 2020. október 14-én elfogadott jelentésekre, valamint a javaslatok OECD által elvégzett gazdasági elemzésének és hatásvizsgálatának eredményeire,

— tekintettel az adóparadicsomok uniós jegyzékének reformjáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel az Európai Számvevőszék 03/2021. számú, „Adóügyi információk cseréje az Unióban: biztos alapok, bizonytalan végrehajtás" című, 2021. január 26-i különjelentésére,

([1]) HL C 390., 2019.11.18., 111. o.
([2]) HL C 366., 2017.10.27., 51. o.
([3]) HL C 101., 2018.3.16., 79. o.
([4]) HL C 369., 2018.10.11., 132. o.
([5]) HL C 108., 2021.3.26., 8. o.
([6]) HL C 255., 2021.6.29., 22. o.
([7]) HL C 371., 2021.9.15., 92. o.
([8]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0022.

2021. október 21., csütörtök

— tekintettel az Európai Számvevőszék 13/2021. számú, „A bankszektoron belüli pénzmosás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések széttagoltak, végrehajtásuk pedig nem megfelelő” című, 2021. június 28-i különjelentésére,

— tekintettel „A 21. század társasági adózása” című, 2021. május 18-i bizottsági közleményre (COM(2021)0251),

— tekintettel a Bizottság által 2021. július 20-án előterjesztett, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó uniós szabályok megerősítésére irányuló jogalkotási javaslatcsomagra,

— tekintettel az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, 2021. október 7-i állásfoglalására ([10]),

— tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,

A. mivel a Pandora-iratok tömeges, méretüket tekintve példa nélküli adatszivárgást jelentenek, amely dokumentálja az adóparadicsomokban székhellyel rendelkező vállalatok tényleges tulajdonosait; mivel az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma (ICIJ) 2021. október 3-án kezdte meg a Pandora-iratok közzétételét;

B. mivel 2,94 terabájt adatot szivárogtattak ki az ICIJ-nek, és azokat világszerte megosztották médiapartnerekkel; mivel egyes ügyek az 1970-es évekre nyúlnak vissza, de az ICIJ által felülvizsgáltak legtöbbje az 1996 és 2020 közötti időszakra esik; mivel az újonnan kiszivárgott adatok a jelentések szerint csaknem 100 országból több mint 330 politikust és köztisztviselőt érintenek, köztük 35 jelenlegi vagy korábbi állam- vagy kormányfőt;

C. mivel a Pandora-iratok feltárják, hogy a vagyonos magánszemélyeket – köztük politikusokat, bűnözőket, köztisztviselőket és híresség eket – hogyan támogatják offshore szakmai szolgáltatókkal szoros együttműködésben közvetítők, például bankok, könyvelők és ügyvédi irodák az adóparadicsomokban bejegyzett összetett vállalati struktúrák kialakításában, a bevételeknek és a vagyonoknak a méltányos adóztatástól és ellenőrzéstől való megóvása érdekében;

D. mivel a Pandora-iratok a 2014-es Lux Leaks, a 2015-ös Swiss Leaks, a 2016-os panamai dokumentumok, a 2017-es Paradise-iratok, a 2019-es mauritiusi kiszivárogtatások, a 2020-as luandai kiszivárogtatások és FinCEN akták, valamint a 2021-es Lux levelek után a legújabb jelentős adatszivárgás, amely feltárja az offshore pénzügyi világ belső tevékenységeit;

E. mivel a Pandora-iratok kiemelik a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk alapvető szerepét a pénzmosás és más pénzügyi bűncselekmények elleni küzdelem támogatásában, valamint azt, hogy sürgősen nyilvános hozzáférésre és pontosabb információkra van szükség;

F. mivel a Pandora-iratokban szereplő tevékenységek magukban foglalják fedőcégek, alapítványok és bizalmi vagyonkezelői struktúrák létrehozását ingatlanok, jachtok, repülőgépek és életbiztosítások anonim vásárlása, befektetések elhelyezése, pénzösszegek bankszámlák közötti mozgatása, adóelkerülés, valamint pénzügyi bűncselekmények elkövetése, például pénzmosás céljából;

G. mivel a Pandora-iratokban szereplő tevékenységek – még ha nem is mindegyikük eredendően jogellenes – gyakran adókikerülésnek és a vállalati titoktartással való visszaélésnek minősülnek;

H. mivel a panamai dokumentumok nyilvánosságra hozatalát követően az adóhatóságok a beszámolók szerint több mint 1 milliárd EUR-t szedtek be ([11]);

I. mivel a legkonzervatívabb hozzárendelési szabályt alkalmazva világviszonylatban az EU-t éri a legnagyobb a veszteség az adóparadicsomokba történő nyereségátcsoportosítás miatt, és az EU a becslések szerint évente a társasági adóbevételének mintegy 20 %-át veszíti el;

([9]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0392.
([10]) Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0416.
([11]) Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma: „Panama Papers revenue recovery reaches $1,36 billion as investigations continue”, 2021. április 6.

J. mivel a 2008–2009-es pénzügyi válságot, valamint a különböző adókijátszási, agresszív adótervezési és adókikerülési gyakorlatokkal és a pénzmosással kapcsolatban napvilágot látott információkat követően a G20-országok megállapodtak abban, hogy ezeket a kérdéseket nemzetközi szinten, az OECD keretében kezelik az adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) kapcsolatos projekt révén, amely a BEPS cselekvési terv létrehozásához vezetett;

K. mivel a megfelelő nemzetközi adójogszabályok kulcsfontosságúak az adókijátszási és adókikerülési gyakorlatok megakadályozásához és egy olyan méltányos és hatékony adórendszer kialakításához, amely kezeli az egyenlőtlenségeket és garantálja a biztonságot és a stabilitást, amelyek előfeltételei a versenyképességnek, valamint a vállalatok – különösen a kis- és középvállalkozások (kkv-k) – közötti egyenlő versenyfeltételek megteremtésének;

L. mivel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont szerint 2017-ben az adóparadicsomokban tartott pénzügyi vagyon összege 7 900 milliárd EUR volt; mivel ez az összeg a világ bruttó hazai termékének (GDP) 8 %-át teszi ki; mivel ennek következtében világszerte mintegy 155 milliárd EUR adóbevétel-kiesés keletkezik éves szinten;

M. mivel a csak a társasági adó kikerülése miatt kieső uniós adóbevételek becsült mértéke évi 50 és 70 milliárd EUR között mozog, és mivel ez az összeg csaknem 190 milliárd EUR-ra emelkedik, ha más tényezőket is figyelembe vesznek, mint például a külön adórendelkezéseket és az adóbeszedés kevéssé hatékony működését; mivel az Európai Adóügyi Megfigyelőközpont szerint az EU teljes nettó vagyonának mintegy 11 %-a, azaz 2 300 milliárd EUR offshore központokban található;

N. mivel az Európai Parlament a TAXE, a TAX2, a PANA és a TAX3 állásfoglalásaiban és ajánlásaiban, valamint Adóügyi Albizottságának (FISC) jelentései alapján a közelmúltban elfogadott állásfoglalásokban ismételten felszólított a nemzetközi társaságiadó-rendszer reformjára az adókijátszás és az adókikerülés kezelése érdekében;

O. mivel az Europol szerint az Unió GDP-jének 0,7–1,2 %-a „gyanús pénzügyi tevékenységekhez köthető”, köztük a korrupcióhoz, a fegyver- és emberkereskedelemhez, a kábítószer-kereskedelemhez, az adókijátszáshoz és adócsaláshoz, a terrorizmusfinanszírozáshoz vagy más illegális tevékenységekhez kapcsolódó pénzmosáshoz, amelyek az uniós polgárok mindennapi életét érintik; mivel az Europol adatai szerint a 2019-ben bejelentett 1,1 millió gyanús tevékenységnek csupán 10 %-át vetették alá a hatóságok további vizsgálatnak (az országok között jelentős különbségekkel);

P. mivel bár a pénzmosás mértékét nehéz megbecsülni – hiszen jellegénél fogva csak akkor kerül nyilvánosságra, ha felfedezik –, nyilvánvaló, hogy világszerte egyre nagyobb méreteket ölt;

Q. mivel az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala szerint minden évben a világ éves GDP-jének 2,7 %-át mossák tisztára;

R. mivel a Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított a tagállamok többsége ellen, mivel azok nem ültették át megfelelően a pénzmosás elleni negyedik és ötödik irányelvet ([12]) a nemzeti jogba;

S. mivel a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem uniós keretét a hatékony felügyelet hiányával párosuló végrehajtási hiányosságok jellemzik; mivel az elmúlt években egymást követő jogalkotási reformok kísérelték meg a keret megerősítését a felmerülő kockázatok és hiányosságok kezelése érdekében;

T. mivel az elmúlt évtizedben az EU számos jogalkotási reformot fogadott el az adókikerülés és a gazdasági bűnözés elleni küzdelem érdekében; mivel ezek a reformok pozitív hatást gyakoroltak a belső piac működésére, valamint a tagállamok adóbázisának és bevételeinek védelmére, amelyek előfeltételei a munkahelyteremtésnek, a növekedésnek és különösen az uniós gazdaság Covid19-világjárvány utáni helyreállításának; mivel azonban egyre nagyobb szükség van a jobb együttműködésre az EU-n belüli közigazgatási, igazságügyi és bűnüldöző hatóságok között;

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/849 irányelve (2015. május 20.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről (HL L 141., 2015.6.5., 73. o.); az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/843 irányelve (2018. május 30.) a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 43. o.).

U. mivel az Európai Ügyészség, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Europol, az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) és a nemzeti pénzügyi információs egységek felbecsülhetetlen értékű munkát végeznek a határokon átnyúló csalás, pénzmosás és adókijátszás felderítése és leküzdése terén; mivel a fent említett hivatalok és ügynökségek nem rendelkeznek elégséges emberi és pénzügyi erőforrással, mert a Tanács (a költségvetési hatóság egyik ágaként) nem hajlandó e szükséges erőforrásokat engedélyezni; mivel ezért a fent említett intézmények emberi és pénzügyi erőforrásainak megerősítése érdekében szükséges, hogy a Tanács – különös tekintettel a Pandóra-iratokra – felülvizsgálja és módosítsa a 2022. évi és a jövőbeli költségvetésekre vonatkozó éves költségvetési eljárással kapcsolatos álláspontját;

Általános megfontolások

1. tudomásul veszi, hogy az Oknyomozó Újságírók Nemzetközi Konzorciuma (ICIJ) 2021. október 3-án közzétette az úgynevezett Pandora-iratokat; elismerését fejezi ki az ICIJ oknyomozó munkájáért, amellyel felbecsülhetetlen mértékben járult hozzá a titkos offshore gyakorlatok feltárásához és a nyilvánosság figyelmének felhívásához egyértelmű közérdekkel bíró kérdésekre;

2. kiemeli a nemzetközi oknyomozó újságírás és a visszaélést bejelentő személyek szerepét a különösen a kiemelt közszereplők által elkövetett jogsértések, korrupció, szervezett bűnözés, pénzmosás és kötelességszegés feltárásában; hangsúlyozza az oknyomozó újságírás kulcsfontosságú hozzájárulását a demokrácia és a jogállamiság megőrzéséhez;

3. szükségesnek tartja az oknyomozó újságírás forrásaival, köztük a visszaélést bejelentő személyekkel kapcsolatos titoktartás biztosítását, és megerősíti a közérdek védelmének fontosságát azon információforrások esetében, amelyekkel/akikkel szemben jogi vagy büntetőeljárást folytatnak, jóllehet az információt egyértelműen közérdekből hozták nyilvánosságra; hangsúlyozza, hogy meg kell védeni az újságírók azon szabadságát, hogy bizalmas, titkos vagy korlátozott terjesztésű dokumentumokat, adatkészleteket vagy egyéb anyagokat kaphassanak, függetlenül azok eredetétől, és hogy költséges perek vagy büntetőeljárás veszélye nélkül beszámolhassanak ezekről a közérdekű kérdésekről, amennyiben meg akarjuk őrizni az oknyomozó újságírásnak a demokratikus társadalomban játszott ellenőrző szerepét;

4. e tekintetben megismétli, hogy az oknyomozó újságírást meg kell védeni a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perekkel, valamint a személyes zaklatással, a megfélemlítéssel és az életveszélyes fenyegetésekkel szemben; úgy véli, hogy e visszaélésszerű gyakorlatok megszüntetésének elősegítése érdekében nagy szükség van olyan kötelező erejű uniós szabályokra, amelyek szilárd és következetes védelmet biztosítanak a független médiának és az újságíróknak az EU-n belül az elhallgattatásukat vagy megfélemlítésüket célzó, zaklató perekkel szemben; kiemeli a közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek tárgyában készülő saját kezdeményezésű jelentéssel kapcsolatos, folyamatban lévő munkáját; üdvözli, hogy a Bizottság az újságírókat és jogvédőket célzó visszaélésszerű pereskedés elleni kezdeményezésen dolgozik;

5. megjegyzi, hogy 2019-ben elfogadták a visszaélést bejelentő személyekről szóló uniós irányelvet ([13]), és kiemeli, hogy a tagállamoknak 2021 végéig át kell ültetniük az irányelvet nemzeti jogukba;

6. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU-ban egy évtizede tartó adóbotrányok és jogalkotási reformok ellenére a Pandora-iratok azt mutatják, hogy világszinten nem történt elegendő előrelépés a vállalati titoktartás, valamint az offshore adókijátszás és adókikerülés visszaszorítása terén; emlékeztet arra, hogy a vállalati tulajdonviszonyokra vonatkozó titoktartást személyes pénzügyi érdekeltségek elrejtésére használják fel;

7. rámutat, hogy a Pandóra-iratok tanúsága szerint az adóparadicsomok a káros gyakorlatokat új normákhoz igazították annak érdekében, hogy továbbra is vonzók maradjanak az adókikerülés céljaira; véleménye szerint ez az alkalmazkodás negatív versenyhez és új, a régebbiekhez képest mindig vonzóbb adóparadicsomok rendszeres megjelenéséhez vezet;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a polgároknak és a döntéshozóknak továbbra is adatszivárgásokra kell támaszkodniuk a titkos offshore gyakorlatokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférés érdekében; sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek előrelépést a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala, valamint az összes többi lényeges információ parlamentek és illetékes hatóságok – többek között adott esetben az adóhatóságok – számára történő hozzáférhetővé tétele terén;

([13]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1937 irányelve (2019. október 23.) az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről (HL L 305., 2019.11.26., 17. o.).

9. rámutat, hogy a Pandora-iratok által feltárt titkos rendszer csorbítja a törvényes vállalkozások hírnevét, növeli a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket, hátráltatja a közszolgáltatások hatékony nyújtását és a legkiszolgáltatottabbaknak történő segítségnyújtást, aláássa a gazdasági fejlődést ott, ahol bevételkiesés tapasztalható, és erősen rombolja a polgárok jogállamiságba, valamint gazdasági és demokratikus rendszerünkbe vetett bizalmát;

10. sürgeti a tagállamok illetékes hatóságait – beleértve az adóhatóságokat is –, hogy elemezzék az ICIJ adatállományait, és indítsanak mélyreható vizsgálatokat a Pandora-iratok által feltárt, országukat vagy területeiket érintő jogsértések ügyében, beleértve a Pandora-iratokban említett valamennyi magánszemély ellenőrzését is;

11. felhívja a Bizottságot, hogy tekintse át a Pandora-iratokban szereplő adatokat, és elemezze, hogy helyénvaló-e további uniós szintű jogalkotási fellépés, valamint hogy szükség van-e végrehajtási eljárásokra a jelenlegi jogszabályok tekintetében, és erről tegyen jelentést a Parlamentnek;

12. felhívja az Európai Ügyészséget annak értékelésére, hogy a Pandora-iratokban feltárt adatok fényében a megbízatásának keretein belül szükség van-e külön nyomozásra;

13. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Pandora-iratokban számos politikus, köztük magas szintű uniós döntéshozók is szerepelnek, és felszólítja az érintett tagállamok hatóságait, hogy folytassanak megfelelő vizsgálatokat az esetleges jogsértések ügyében; különösen sajnálja, hogy olyan politikusok, mint Andrej Babiš, Csehország miniszterelnöke és Níkosz Anasztasziádisz, Ciprus elnöke, akik mindketten az Európai Tanács tagjai, továbbá Wopke Hoekstra holland pénzügyminiszter, Ilham Alijev, Azerbajdzsán elnöke, Tony Blair, az Egyesült Királyság korábbi miniszterelnöke, Milo Đukanović, Montenegró elnöke és John Dalli volt máltai miniszter és volt uniós biztos mindannyian említésre kerülnek a Pandóra-iratokban állítólagos offshore-ügyletekhez kapcsolódóan;

14. hangsúlyozza, hogy fontos megőrizni az uniós köztisztviselők magas szintű feddhetetlenségét, becsületességét és felelősségét; felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak olyan intézkedésekről és rendszerekről, amelyek előírják a köztisztviselők számára, hogy nyilatkozzanak azon külső tevékenységeikről, foglalkoztatásukról, befektetéseikről, vagyonukról és jelentős ajándékaikról vagy juttatásaikról, amelyek kapcsán közhivatalnokként betöltött szerepük tekintetében összeférhetetlenség merülhet fel, összhangban az Egyesült Nemzetek Korrupció elleni egyezményének ajánlásával; megismétli, hogy az európai parlamenti képviselők már nyilvánosságra hozzák a pénzügyi érdekeltségeikre vonatkozó információkat; felszólítja különösen a politikusokat, hogy kötelező intézkedések hiányában önkéntesen hozzák nyilvánosságra a fedőcégekben esetlegesen fennálló részesedéseiket; megismétli, hogy ezek a nyilatkozatok megelőző jellegűek, céljuk az átláthatóság és a feddhetetlenség előmozdítása a közszférában, és nem értelmezhetők úgy, hogy bűncselekmények részeseként megbélyegzik a politikusokat;

15. sürgeti a tagállamokat és a világ vezetőit, hogy a G20-ak kormányközi fórumán, az inkluzív keretben és az ENSZ-ben összegyűlve hozzanak hatékony intézkedéseket az adóparadicsomok és azok működési modellje visszaszorítása érdekében azáltal, hogy ténylegesen betiltják a fedőcégeket (gazdasági tartalommal nem rendelkező társaságok, amelyek kizárólagos célja adók vagy más jogszabályok elkerülése) olyan konkrét kötelező átláthatósági és üzleti tevékenységre vonatkozó kritériumok révén, amelyek megtiltják az ilyen cégek felhasználását és a pénzügyi titoktartással való visszaélés egyéb formáit, valamint állapodjanak meg egy tényleges minimális társaságiadó-kulcsról és haladéktalanul vezessék azt be, továbbá még inkább terjesszék ki és javítsák a magántulajdon minden formájával kapcsolatos információk automatikus és kötelező világszintű cseréjét;

16. üdvözli, hogy 136 ország, amely részt vesz az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással foglalkozó inkluzív keretében, aláírta a gazdaság digitalizációjából eredő adóügyi kihívások kezelésére szolgáló kétpilléres megoldásról szóló nyilatkozatot, és ezáltal hozzájárult a nemzetközi adózási szabályok alapvető reformjához;

17. rámutat, hogy a megállapodás – amint végrehajtják – biztosítani fogja a nyereség és az adóztatási jogok méltányosabb elosztását az országok között a legnagyobb és legjövedelmezőbb multinacionális vállalatok tekintetében, és legalább 15 %-os globális tényleges társaságiadó-kulcsot fog bevezetni, amelyet a 750 millió EUR-t meghaladó éves bevétellel rendelkező vállalatokra kell alkalmazni;

18. ismételten hangsúlyozza a többoldalú fellépés és a nemzetközi koordináció fontosságát az adókijátszás, az adókikerülés és az agresszív adótervezés elleni küzdelemben;

2021. október 21., csütörtök

19. felhívja a G20-ak 2021. október 30–31-én Rómában találkozó vezetőit, hogy bízzák meg az OECD-t azzal, hogy indítson új világszintű kezdeményezést az automatikus információcsere felülvizsgálatára és a pénzmosás elleni normák végrehajtására vonatkozó globális kormányzás megerősítésére;

20. emlékeztet az adózás terén a méltányosság, az átláthatóság és az együttműködés egyetemes elveire; megismétli a tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy egyszerűsítsék adórendszereiket annak érdekében, hogy méltányosabb adózást, adózási biztonságot és beruházásokat biztosítsanak a reálgazdaságban, és enyhítsék az adóhatóságokra nehezedő nyomást azzal, hogy az adókijátszás és adókikerülés elleni küzdelmük során széles körű forrásokat bocsátanak rendelkezésükre;

A pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemről szóló uniós jogszabályok végrehajtásának jelenlegi állása, vállalati átláthatóság és információcsere

21. megjegyzi, hogy a vállalatok átláthatóságára vonatkozó egyes uniós jogi normák már most is a világon a legszigorúbbak közé tartoznak; hangsúlyozza azonban, hogy ezek a normák még mindig elégtelenek, tekintettel a tőke, a személyek és az eszközök növekvő mobilitására, a digitális pénzügyek gyors fejlődésére és az eszközök tulajdonjogának leplezésére szolgáló egyre kifinomultabb módszerekre;

22. hangsúlyozza, hogy a pénzmosás elleni ötödik irányelv különösen azt írja elő a tagállamok számára, hogy hozzanak létre nyilvántartásokat az EU-ban székhellyel rendelkező valamennyi jogi személy tényleges tulajdonosairól, ideértve a bizalmi vagyonkezelőket is, és biztosítanak hozzáférést a nyilvánosság számára a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információkhoz a legtöbb vállalati struktúra esetében;

23. tudomásul veszi, hogy az EU a pénzmosás, a határokon átnyúló adócsalás, az adókijátszás és az adókikerülés elleni küzdelemben folyamatosan felülvizsgálja a meglévő szabályokat, amelyek pozitív hatást gyakorolnak mind az egységes piac megfelelő működésére, mind pedig a tagállamok adóalapjainak és bevételeinek védelmére, amelyek a munkahelyteremtés, a növekedés és különösen az uniós gazdaság Covid19-világjárvány utáni helyreállítása szükséges előfeltételei;

24. hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak az uniós jog értelmében elő kell írniuk, hogy a nyilvántartásokban szereplő információknak megfelelőnek, pontosnak és naprakésznek kell lenniük, továbbá e célból ellenőrzési mechanizmusokat kell bevezetniük, beleértve az illetékes hatóságok azon kötelezettségét, hogy jelentsék az eltéréseket; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a tagállamok illetékes hatóságai megfelelő erőforrásokkal rendelkezzenek a tényleges tulajdonosokra vonatkozóan a nyilvántartásokban szereplő információk ellenőrzéséhez, valamint hatékony, arányos és visszatartó erejű intézkedéseket vagy szankciókat alkalmazzanak azokban az esetekben, amikor a jogi személyek, bizalmi vagyonkezelők és más típusú társulás jellegű jogi megállapodások nem nyújtanak megfelelő, pontos és aktuális információkat a tényleges tulajdonosokról;

25. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy foglalkozzon azzal a problémával, hogy a nemzeti nyilvántartások nem tartalmaznak elegendő és pontos adatot a végső tényleges tulajdonosok azonosítására, különösen olyan helyzetekben, amikor fedőcégek hálózatát használják;

26. rámutat, hogy a Pandora-iratok rávilágítanak a tényleges tulajdonosok összekapcsolt és nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásainak szükségességére és nagy hasznára a bizalmi vagyonkezelés és hasonló konstrukciók, például cégek esetében annak érdekében, hogy az újságírók és a civil társadalom számára lehetővé váljon az információk szorosabb ellenőrzése és jobb keresztellenőrzése; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az ilyen nyilvántartások harmonizált és géppel olvasható adatokat tartalmazzanak, és keresőfunkciókat biztosítsanak;

27. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy – amint azt a civil társadalom is dokumentálta ([14]) – egy évvel a pénzmosás elleni ötödik irányelv végrehajtásának határideje után kilenc ország nem hozott létre nyilvános adatbázisokat, míg mások földrajzi hozzáférési korlátozásokat vezettek be, megsértve ezzel az uniós szabályokat; sajnálja továbbá, hogy úgy tűnik, hogy a legtöbb uniós ország olyan akadályokat vezetett be, mint a fizetési falak és a regisztráció, amelyek – bár látszólag megfelelnek az uniós jognak – megnehezítik a nyilvántartásokba való betekintést; támogatja a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kötelezettségszegési eljárások indítása révén folytassa a pénzmosás elleni ötödik irányelv teljes körű átültetését és érvényesítését;

28. sajnálja, hogy technikai nehézségek miatt késik a tényleges tulajdonosi nyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszer (BORIS) létrehozása; emlékezteti a Bizottságot és a tagállamokat arra, hogy ez a pénzmosás elleni küzdelemről szóló irányelv szerinti jogi követelmény, és hogy feltétlenül szükséges, hogy a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk hozzáférhetők legyenek a pénzügyi információs egységek, a bűnüldöző szervek, a kötelezett szolgáltatók és

([14]) Transparency International, „Hozzáférés megtagadva? A tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatok elérhetősége és hozzáférhetősége az Európai Unióban”, 2021. május 26.

a nyilvánosság számára; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamok már a hatálybalépés előtt aláássák a BORIS hatékonyságát azáltal, hogy késleltetik a tényleges tulajdonosokra vonatkozó nemzeti nyilvántartásaik létrehozását és zökkenőmentes működését, és felszólítja az összes szereplőt, hogy sürgősen foglalkozzanak ezzel a késedelemmel;

29. megjegyzi, hogy az OpenLuxon nyilvánosságra hozott információk már rávilágítottak az átláthatósági intézkedések korlátaira és a tényleges tulajdonosokra vonatkozó nyilvános jegyzékek tagállamok általi végrehajtásának jelenlegi szintjére; megjegyzi továbbá, hogy a Pandora-iratok példákat tártak fel arra, hogy magánszemélyek kijátsszák a tényleges tulajdonlás átláthatóságára vonatkozó előírást a tagállamokban;

30. megismétli, hogy a nyilvántartásban bármely olyan személyt fel kell tüntetni tényleges tulajdonosként, aki közvetlen vagy közvetett tulajdonlás révén egy jogi személy végső tulajdonosa vagy afelett végső ellenőrzést gyakorol;

31. kiemeli a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó, eddig a minimális harmonizáción alapuló uniós jogszabályok nemzeti jogba való átültetésének összetettségét; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy néhány tagállamban hiányzik a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó jogszabályok megfelelő átültetéséhez és végrehajtásához szükséges politikai akarat; sajnálja, hogy több tagállam nem teljesítette az ötödik pénzmosási irányelv átültetésére vonatkozó 2020. január 10-i határidőt, valamint a tényleges tulajdonosi nyilvántartás létrehozására a gazdasági társaságok és más jogi entitások tekintetében a 2020. január 10-re, a bizalmi vagyonkezelési konstrukciók és hasonló, társulás jellegű jogi megállapodások tekintetében pedig a 2020. március 10-re kitűzött határidőt;

32. üdvözli e tekintetben a Bizottság által 2021 júliusában javasolt, pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni új csomagot, amely magában foglalja a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemre vonatkozó egységes szabálykönyvet, és különösen a tényleges tulajdonosokra vonatkozó átláthatósági szabályokat; várakozással tekint a bizottsági javaslatokkal kapcsolatos munka elé, és továbbra is elkötelezett amellett, hogy tovább javítsa a vállalati átláthatóságra vonatkozó uniós jogi normákat, és biztosítsa a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem hatékony keretét;

33. üdvözli különösen, hogy a Bizottság – a Parlament ilyen intézkedésekre vonatkozó korábbi felhívásaival összhangban – a rendszer jelentős hiányosságainak megszüntetése érdekében kötelezővé tette azon nem uniós jogi személyek számára, amelyek üzleti kapcsolatot létesítenek egy uniós kötelezett szolgáltatóval, vagy ingatlant szereznek az Unióban, hogy az EU tényleges tulajdonosi nyilvántartásaiban nyilvántartásba vetessék tényleges tulajdonosi minőségüket;

34. kiemeli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy kérjék fel a tagállamokat, hogy biztosítsanak hozzáférést az illetékes hatóságok számára a meglévő ingatlannyilvántartásokhoz az ingatlannal rendelkező természetes vagy jogi személyek időben történő azonosítása érdekében; üdvözli ezt a javaslatot, és elkötelezi magát amellett, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos, küszöbön álló jogalkotási eljárások keretében tovább fokozza az ingatlantulajdon átláthatóságát az EU-ban, amely továbbra is vonzó eszköz a vagyonos magánszemélyek számára a vagyon értékének megőrzése céljából, valamint a bűnözők számára, hogy tisztára mossák az illegális tevékenységeikből származó bevételeket;

35. üdvözli továbbá a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy vezessék be a fizetési és bankszámla-információkat tartalmazó központosított automatizált mechanizmusok uniós szintű, egyetlen hozzáférési ponton keresztül történő összekapcsolását annak érdekében, hogy a nyomozások különböző szakaszaiban a bűnüldöző hatóságok és a pénzügyi információs egységek gyorsabban hozzáférjenek a pénzügyi információkhoz, valamint hogy az adatvédelmi szabályokkal összhangban elősegítsék a határokon átnyúló együttműködést;

36. üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy hozzák létre a pénzmosás elleni küzdelemmel foglalkozó új európai hatóságot, amely a pénzügyi ágazat kiválasztott kötelezett szolgáltatóinak egyetlen felügyeleti szerve lenne, és amely egységes koordinációs és támogatási mechanizmusként szolgálna az EU-ban működő pénzügyi információs egységek számára; hangsúlyozza, hogy az új hatóságnak nagyobb költségvetési juttatásban kell részesülnie, és megfelelő erőforrásokkal kell rendelkeznie a pénzügyi szervezetek feletti felügyeleti hatáskörök gyakorlásához és a nem pénzügyi, kötelezett szolgáltatók hatékony felügyeletének ellátásához;

37. tudomásul veszi, hogy az új hatóságot megbízzák a pénzügyi információs egységek közötti koordinációs mechanizmus létrehozásával és irányításával; örömmel fogadja ezt a fejleményt, és reméli, hogy az új hatóság fontos szerepet fog játszani a pénzügyi információs egységek közötti információcsere és együttműködés javításában;

2021. október 21., csütörtök

38. üdvözli a Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy uniós szinten összehangoltabb, hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat vezessenek be a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre vonatkozó rendeletek be nem tartása esetére;

39. várakozással tekint továbbá a fedőcégek használatával való adózási célú visszaélések kezelésére irányuló bizottsági javaslat gyors közzététele elé; sürgeti a Bizottságot, hogy ne korlátozza magát a nem együttműködő országok és területek uniós jegyzékében (az uniós jegyzék) jelenleg szereplő tartalmi követelményekre, hanem dolgozzon ki szilárd és progresszív követelményeket a valódi gazdasági tartalomra vonatkozóan; kiemeli, hogy ezeket a szervezeteket gyakran használják arra, hogy adózatlan osztalék-, jogdíj- vagy kamatkifizetések révén pénzt utaljanak át alacsony adómértéket alkalmazó adójogrendszerű országokba és területekre;

40. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az összes pozitív fejlemény és a küszöbön álló reformok ellenére jelenleg továbbra is joghézagok, eltérések és következetlenségek figyelhetők meg a tagállamok végrehajtási gyakorlataiban; kiemeli továbbá, hogy az információcsere európai keretének korlátai részben az adóhatóságok és a pénzügyi információs egységek forráshiányának tudhatók be; rámutat arra, hogy jobb együttműködésre van szükség az EU-ban a közigazgatási, az igazságügyi és a bűnüldöző hatóságok között;

41. sürgeti a tagállamokat, hogy fordítsanak megfelelő forrásokat a pénzügyi információs egységeken és a bűnüldözési keret egészén keresztül történő információfeldolgozásra és -cserére; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a pénzügyi információs egységek rendelkeznek-e elegendő forrással ahhoz, hogy hatékonyan kezeljék a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos kockázatokat;

42. úgy véli, hogy további megfontolás tárgyává kell tenni azokat a kezdeményezéseket, amelyek uniós és nemzeti szinten is érvényesíthetnék a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó fellépéseket, például az Európai Ügyészségnek az uniós költségvetéshez nem kapcsolódó bűncselekmények üldözésére vonatkozó hatáskörének bővítését, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) hatáskörének növelését, valamint a meglévő ügynökségek, például az Europol és az Eurojust megerősítését;

43. felhívja az Europolt, hogy fokozza együttműködését a tagállamok bűnüldöző hatóságaival az adóbűncselekmények kivizsgálása során;

44. hangsúlyozza az Európai Számvevőszék 13/2021. sz. különjelentésének megállapításait és ajánlásait, amely szerint „a bankszektoron belüli pénzmosás elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések széttagoltak, végrehajtásuk pedig nem megfelelő”; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék intézményi széttagoltságot és gyenge uniós szintű koordinációt állapított meg a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos tevékenységek és a kockázatok azonosítását követő fellépés során;

45. aggodalommal állapítja meg, hogy a Bizottság néhány tagállam elégtelen tájékoztatása és a saját korlátozott erőforrásai miatt lassan értékelte az irányelvek tagállamok általi átültetését;

46. üdvözli, hogy az Európai Bankhatóság (EBH) személyzete alapos vizsgálatokat végzett az uniós jog esetleges megsértései kapcsán, de sajnálatát fejezi ki e folyamat túlzott késedelme miatt; sajnálja, hogy az EBH nem indított több saját kezdeményezésű vizsgálatot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem rendelkezik belső iránymutatással arra vonatkozóan, hogy az EBH-t vizsgálat lefolytatására kérje;

47. mélységes aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Számvevőszék bizonyítékokat talált arra vonatkozóan, hogy megkísérelték befolyásolni a felügyeleti tanácsot, amely az uniós jog megsértésével kapcsolatos egyik vizsgálatban részt vett a tanácskozási folyamatban; felhívja az EBH-t, hogy akadályozza meg a vizsgálóbizottság tagjainak a tanácskozásaik során történő befolyásolására irányuló további kísérleteket;

48. felhívja a Bizottságot, az EBH-t és az Európai Központi Bankot, hogy a Számvevőszék által meghatározott határidőn belül foglalkozzanak a felvetett kérdésekkel és a Számvevőszék ajánlásaival;

49. megismétli a tagállamokhoz intézett azon felhívását, hogy biztosítsák, hogy valamennyi meglévő befektetői állampolgársági program vagy befektetői letelepedési program átlátható legyen, és egyértelmű szabályokon alapuljon; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy e rendszerek mindegyike fokozhatta a pénzmosás és az adókijátszás veszélyét, egyúttal aláásva a kölcsönös bizalmat és a schengeni térség és az euróövezet integritását, és egyéb politikai, gazdasági és biztonsági kockázatokat jelentett az Unió és tagállamai számára; felhívja a Bizottságot, hogy a Parlament ajánlásainak benyújtását követően a lehető leghamarabb terjesszen elő javaslatokat a befektetői állampolgársági és letelepedési programok szabályozására;

50. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a Pandora-iratok adatait a kiemelt kockázatot jelentő harmadik országok, különösen a vállalatalapító központként szolgáló és a pénzügyi bűnözést elősegítő országok és területek uniós jegyzékének összeállítása során; megismétli, hogy azokat a harmadik országokat, amelyek nem működnek együtt a tagállamokkal a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos kiemelt európai nyomozások terén, a jegyzékbe felvehetőnek kell tekinteni; hangsúlyozza a harmadik országok EU-n belüli önálló értékelésének fontosságát, amelynek geopolitikai beavatkozástól mentesnek kell lennie, valamint azt, hogy a harmadik országok értékelése során kritériumként előtérbe kell helyezni a tényleges tulajdonosok átláthatóságát;

51. aggodalommal jegyzi meg, hogy a feltárt információk szerint a kiemelt közszereplőkre, azok családtagjaira és közeli hozzátartozóira vonatkozó átvilágítási kötelezettséget a kötelezett szolgáltatók nem mindig teljesítik; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy milyen mértékben valósul meg ténylegesen a kiemelt közszereplők azonosítása és a fokozott átvilágítás alkalmazása, valamint hogy a kötelezett szolgáltatók e tekintetben milyen akadályokkal néznek szembe; kiemeli annak fontosságát, hogy adatokat gyűjtsenek a kötelezett szolgáltatók megfelelésének szintjeiről;

52. tudomásul veszi, hogy folyamatban van az Európa Tanács tanulmányának elkészítése a negyedik pénzmosási irányelv konkrét tagállami végrehajtásának és hatékony alkalmazásának értékeléséről, a Bizottság kérésének megfelelően; felhívja a Bizottságot, hogy tegye közzé az Európa Tanács tagállamokról szóló értékelő jelentéseit, és biztosítsa a civil társadalmi szervezetek bevonását az értékelési folyamatba;

A globális színtéren szükséges intézkedések

53. elítéli, hogy – a korábban ismert adóparadicsomok mellett – egyes amerikai államok, például Dél-Dakota, Alaszka, Wyoming, Delaware és Nevada, amint a Pandora-iratokból kitűnik, szintén a pénzügyi és vállalati titoktartás központjává váltak; felhívja az Egyesült Államok szövetségi kormányát és állami kormányait, hogy tegyenek további lépéseket a vállalatok nagyobb átláthatóságának biztosítása érdekében, és csatlakozzanak a közös jelentéstételi standardhoz (CRS), ezáltal biztosítva a teljes körű információcserét más országokkal; emlékeztet arra, hogy az uniós jegyzék azt értékeli, az adóügyi átláthatósággal és információcserével foglalkozó globális fórum szerint egy adott ország rendelkezik-e legalább olyan minősítéssel, hogy a közös jelentéstételi standardnak „nagyrészt megfelel”; felhívja a Tanácsot, hogy az uniós jegyzék keretében értékelje újra az USA-t, különös tekintettel az adózás átláthatóságának kritériumaira;

54. hangsúlyozza, hogy az USA jelenleg nem vesz részt a közös jelentéstételi standardban, amely az OECD által 2014-ben kidolgozott, az adóhatóságok közötti, pénzügyi számlákkal kapcsolatos automatikus információcserét meghatározó standard; megállapítja ezért, hogy az USA messze elmarad a világ többi részétől az információcsere közös normái tekintetében; elismeri, hogy az USA vezető szerepet játszott az átláthatóság előmozdításában azáltal, hogy elfogadta az adójogszabályoknak a külföldi számlával rendelkező adóalanyok általi betartásáról szóló törvényt; sajnálattal állapítja meg, hogy e törvénynek megvannak a korlátai a kölcsönösség tekintetében, és mellékhatásai vannak az úgynevezett „amerikainak tekinthető” személyekre; sajnálja, hogy európai szinten erre még nem sikerült tartós megoldást találni; emlékeztet arra, hogy a közös jelentéstételi standard ezzel szemben előírja a pénzügyi számlákra vonatkozó adatok teljes mértékben kölcsönös cseréjét a közös jelentéstételi standardokról szóló megállapodásban részt vevő joghatóságok között; következésképpen megállapítja, hogy az USA a nem amerikai állampolgárok számára a pénzügyi titoktartás jelentős támogatójává válik két fő kiskapu révén: csak az amerikai eszközökre vonatkozó információkat osztja meg, és nem oszt meg információkat a tényleges tulajdonosokról;

55. üdvözli az USA-ban a közelmúltban elfogadott vállalati átláthatósági törvényt, amely előírja egyes vállalatok és részvénytársaságok számára, hogy a tényleges tulajdonlásra vonatkozó információkat közöljék a bűnüldöző hatóságokkal és más, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos feladatokkal jogszabályok által megbízott hatóságokkal; megjegyzi azonban, hogy az új jogszabály nem biztosítja a jelenlegi uniós standardhoz hasonló teljes vállalati átláthatóságot, és különösen nem terjed ki a Pandora-iratokban szereplő bizalmi vagyonkezelési és hasonló megállapodásokra;

56. üdvözli továbbá a Pandora-iratok nyomán az USA-ban kidolgozott, az üzleti pénzmosás és a biztonsági kockázatok előidézése elleni fellépéssel foglalkozó új hatóságok létrehozására irányuló törvényjavaslatot, amely előírná az USA pénzügyminisztériuma számára, hogy új átvilágítási szabályokat hozzon létre azon USA-beli közvetítők számára, akik megkönnyítik a külföldi eszközök USA-ba való áramlását;

57. megjegyzi, hogy 2021. december 9–10-én az USA-ban rendezik a demokráciáról szóló csúcstalálkozót, amelynek része lesz egy korrupció elleni küzdelemmel foglalkozó pillér is; felhívja az USA kormányát, hogy ragadja meg ezt az alkalmat további reformok bejelentésére annak biztosítása érdekében, hogy az USA többé ne tegye lehetővé az illegális pénzeszközök tisztára mosását és az adókikerülést;

58. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az OECD keretében kezdjenek új tárgyalásokat az USA-val, hogy egy közösen elfogadott és megerősített közös jelentéstételi standard keretében létrejöjjön a teljes kölcsönösség; hangsúlyozza, hogy ez jelentős előrelépéshez vezetne, csökkentené a pénzügyi intézmények megfelelési költségeit és jelentősen csökkentené a költséges bürokráciát;

59. kiemeli továbbá, hogy valamennyi tagállam csatlakozott a közös jelentéstételi standardhoz; megjegyzi, hogy az Unióban 2016-tól kezdve a közigazgatási együttműködésről szóló második irányelv (DAC2) segítségével hajtották végre a közös jelentéstételi standardot; ezzel összefüggésben megismétli az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról: az eredményekről, a tanulságokról és a leküzdendő akadályokról szóló, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásában foglalt ajánlásokat; mély sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Finnország és Svédország kivételével valamennyi tagállam megtagadta a Parlament számára a vonatkozó adatokhoz való hozzáférést az irányelv rendelkezései végrehajtásának értékelése céljából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság nem biztosított a Parlament számára hozzáférést a birtokában lévő adatokhoz; megjegyzi, hogy ez az elutasítás nincs összhangban a nagyobb átláthatóságra és az adóügyi együttműködés fokozására irányuló felhívásokkal;

60. úgy véli, hogy a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) szakértői értékelési folyamata átfogó eszköz annak értékelésére, hogy milyen mértékben hajtották végre a FATF ajánlásait, és hogy az ország milyen általános teljesítményt nyújt a pénzmosás elleni küzdelem terén;

61. felhívja a FATF-ot, hogy a jogi személyek átláthatóságáról és tényleges tulajdonosairól szóló 24. ajánlás folyamatban lévő felülvizsgálata során a standardnak való megfelelés feltételeként tegye kötelezővé a tényleges tulajdonosi nyilvántartások nyilvános hozzáférhetővé tételét, és határozza meg pontosabban a tényleges tulajdonlás fogalmát a lehetséges joghézagok felszámolása, a bemutatóra szóló részvények tiltása és a részvényesi meghatalmazottakra vonatkozó követelmények szigorítása érdekében, végül pedig kötelezze a standardnak megfelelő joghatóságokat arra, hogy az országgal kapcsolatban álló külföldi vállalatok számára a tényleges tulajdonosi viszonyok nyilvánossá tétele tekintetében ugyanazon szabályok betartását írják elő, mint amelyek a belföldi társaságokra vonatkoznak;

62. felszólítja a FATF-ban részt vevő uniós tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák, hogy az EU globális szinten egységes álláspontot képviseljen a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem keretrendszerére vonatkozóan, és szorgalmazzák a fent említett reformokat annak érdekében, hogy globális szinten egyenlő versenyfeltételeket teremtsenek, és ténylegesen tiltsák meg a vállalati tulajdonviszonyokra vonatkozó titoktartást, előmozdítva ugyanakkor egy számonkérhetőbb és átláthatóbb nemzetközi irányítási keretet a pénzmosás elleni küzdelem terén;

63. felhívja a Bizottságot és a FATF-ban részt vevő uniós tagállamokat, hogy kiemelt feladatként értékeljék azokat az országokat is, amelyekben vállalatalapító központok találhatók, és amelyekről a nemzetközi szervezetek megállapították, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó rendszereikben sok a hiányosság, de amelyeket a FATF még nem vizsgált felül, mivel nem feleltek meg a FATF nemzetközi együttműködés-ellenőrző csoportja (ICRG) kiemelt kritériumainak;

64. megjegyzi, hogy titkos tulajdonosok offshore cégeken keresztül több mint 1 500 egyesült királyságbeli ingatlant vásároltak, amelyek becsült értéke meghaladja a 4 milliárd GBP-t; tudomásul veszi, hogy az Egyesült Királyság kormánya kötelezte magát arra, hogy elfogadja a 2018-as jogszabálytervezetet az Egyesült Királyságban ingatlantulajdonnal rendelkező tengerentúli külföldi szervezetek nyilvános, tényleges tulajdonosi nyilvántartásának bevezetéséről;

65. hangsúlyozza, hogy a Pandora-iratok a felszínre hozták, hogy az Egyesült Királyság a koronafüggőségei és tengerentúli területei révén továbbra is csomópontként szolgál az adókikerülés és a titkos offshore ügyletek számára; felhívja a Bizottságot, hogy találjon lehetséges megoldásokat és ellenintézkedéseket az együttműködésre és a standardok összehangolásának biztosítására az adózás és a pénzmosás elleni küzdelem terén, többek között azáltal, hogy összekapcsolja a pénzügyi szolgáltatások terén hozott egyenértékűségi határozatokat az adózás átláthatóságára és a pénzmosás elleni küzdelemre vonatkozó, az EU-ban alkalmazott normákkal egyenértékű normák elfogadásával;

A közvetítőkre vonatkozó szabályozás

66. sajnálattal állapítja meg, hogy a korábbi leleplezéseket követően a Pandora-iratok feltárták, hogy 14 szakmai offshore vállalati szolgáltató, köztük ügyvédi irodák, adótanácsadók és vagyonkezelők segítik a vagyonos magánszemélyeket a vagyonuk eltitkolását szolgáló vállalati struktúrák létrehozásában, biztosítva ugyanakkor, hogy ezek a tevékenységek jogszerűek maradjanak;

67. kiemeli, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni nemzetközi standardok értelmében a nem pénzügyi ágazatnak meg kell felelnie az ügyfél-átvilágítási kötelezettségeknek, és jelentenie kell a hatóságoknak a gyanús tevékenységeket;

68. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy számos, többek között uniós joghatóság évek óta nem felel meg a FATF azon alapvető követelményeinek, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet célzó kötelezettségeket előírja a közvetítő nem pénzügyi ágazat számára annak érdekében, hogy fellépjen a titkos struktúrák létrehozása ellen;

69. rámutat arra, hogy e szakmák önszabályozása és felügyelete nem volt eredményes a szabálykövetés biztosításában és a jogsértések szankcionálásában; üdvözli e tekintetben a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a pénzmosás elleni új hatóságot fel kell ruházni a nem pénzügyi ágazat felügyeletének koordinálására vonatkozó, valamint a felügyeleti standardok és gyakorlatok szakértői értékelésének koordinálására vonatkozó hatáskörrel, és kéri, hogy a nem pénzügyi felügyeletek vizsgálják ki a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos követelmények lehetséges megsértését;

70. felhívja a FATF-ot, hogy prioritásként végezzen a FATF nem pénzügyi vállalkozásokra és szakmákra vonatkozó standardjainak az országok általi végrehajtására irányuló horizontális felülvizsgálatot, és a terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos tényfeltáró kezdeményezéshez hasonlóan alkalmazzon célzott nyomonkövetési eljárást annak érdekében, hogy gyorsan növelje a FATF-követelményeknek való globális megfelelést a nem pénzügyi ágazatban;

71. megismétli, hogy aggályosnak tartja, hogy ezek a szereplők gyakran egyszerre nyújtanak jogi tanácsadást, adótanácsadást és könyvvizsgálati szolgáltatásokat vállalati ügyfeleknek és közigazgatási szerveknek egyaránt; ezért aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az adókikerülési struktúrákat elősegítő gazdasági ösztönzők olyan szolgáltatói ágazatot táplálnak, amely a bűncselekményekből származó bevételek tisztára mosására is mozgósítható; megismétli az e kérdéssel kapcsolatos korábbi állásfoglalásaiban és ajánlásaiban ([15]) megfogalmazott kéréseit, és felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy értékeljék az e gazdasági szereplőkre vonatkozó szabályozási keretet azzal a céllal, hogy megakadályozzák a piacra jutást az adókikerülés, adókijátszás és pénzmosás elősegítői számára; elvárja a jogi keret javítását a kötelező könyvvizsgálatról szóló irányelv Bizottság általi felülvizsgálata révén;

72. emlékeztet arra, hogy a DAC6 értelmében a közvetítőknek be kell jelenteniük az adóhatóságoknak az adókikerülésre határozottan utaló ismertetőjegyeket mutató programokat, különös tekintettel az adójogszabályok strukturális hiányosságaira;

73. felhívja a Bizottságot, hogy terjessze ki a DAC6 jelentéstételi követelményeit a természetes személynek minősülő ügyfelek eszközeinek kezelésére irányuló, határokon átnyúló megállapodásokra;

74. felhívja a Bizottságot, hogy a DAC8-ra vonatkozó jövőbeli javaslatába – a DAC3-hoz kapcsolódó és az adóügyi információk cseréjére vonatkozó uniós követelmények végrehajtásáról szóló parlamenti állásfoglalásban vázolt egyéb ajánlások mellett – foglalja bele a természetes személyekre vonatkozó, – gyakran közvetítők által kidolgozott – feltételes adómegállapítási határozatok cseréjét, annak biztosítása érdekében, hogy a vagyonos magánszemélyek egyik tagállam adóhatóságával kötött megállapodásait megosszák az összes tagállam adóhatóságaival;

75. hangsúlyozza, hogy az ügyvédi titoktartási kötelezettség nem használható fel az illegális gyakorlatok leplezésére; tudomásul veszi az Emberi Jogok Európai Bíróságának az egyik ügy során tett megállapításait ([16]), amelyek szerint az ügyvéd és az ügyfél közötti kapcsolat bizalmas jellege és az ügyvédi titoktartási kötelezettség nem szünteti meg a gyanúnak a bűncselekmények megelőzése jogszerű céljából tett bejelentésére vonatkozó kötelezettséget, és hogy az ilyen bejelentés szükséges az említett cél eléréséhez;

76. ismételten felszólítja a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatást az ügyvédi titoktartási kötelezettség értelmezéséről és alkalmazásáról, és húzzon egyértelmű választóvonalat a hagyományos jogi tanácsadás és a pénzügyi szereplőként eljáró jogászok között az európai bíróságok ítélkezési gyakorlatával összhangban;

Az uniós jegyzék reformja és az adópolitika

77. ismételten hangsúlyozza, hogy az agresszív adótervezés negatív hatása a tagállamok adóalapjának eróziójához vezet, és aránytalan adóterhet ró az adójogszabályokat tiszteletben tartó állampolgárokra, vállalatokra és különösen kkv-kra;

([15]) Lásd például a 2017. december 13-i ajánlását a Tanácshoz és a Bizottsághoz a pénzmosással, az adókikerüléssel és az adókijátszással kapcsolatos vizsgálatot követően, 143. bekezdés (HL C 369., 2018.10.11., 132. o.).

([16]) Lásd a Michaud kontra Franciaország ügyben 2012. december 6-án hozott ítéletet.

2021. október 21., csütörtök

78. hangsúlyozza, hogy az adókikerülés és adókijátszás, valamint a nyereségátcsoportosítási programok olyan erőforrásoktól fosztották meg az államokat és a lakosságot, amelyek elengedhetetlenek a fejlődés és a társadalmi igazságosság előmozdításához, valamint az állam működéséhez szükséges pénzügyi kapacitások megszerzéséhez;

79. kitart amellett, hogy a Pandora-iratok nyomán felszínre került kérdések hatékony kezeléséhez szükséges adópolitikai jogalkotási reformok végrehajtása érdekében a Bizottságnak fel kell tárnia az Európai Unió működéséről szóló szerződés – többek között annak 116. cikke – által kínált valamennyi lehetőséget a döntéshozatal hatékonyabbá tétele érdekében;

80. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós jegyzék – amelyre az adóparadicsomok uniós feketelistájaként is hivatkoznak – felhasználatlan maradt, jóllehet további adóbotrányok történtek, valamint újságírók és nem kormányzati szervezetek aggasztó jelentései láttak napvilágot; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok pénzügyminiszterei még nem vállaltak egyéni és közös felelősséget az adóparadicsomok, az offshore vállalatok és a vagyonkezelők elleni küzdelemben, és ehelyett a meglévő feketelista szűkítésével foglalkoztak;

81. különösen sajnálja, hogy a Pandora-iratok napvilágra kerülését követően az uniós pénzügyminiszterek tanácsa a 2021. október 5-i ülésén úgy határozott, hogy lerövidíti az adóparadicsomok uniós jegyzékét, eltávolítva a Karib-szigetek közül Anguillát és Dominikát, valamint a Seychelle-szigeteket, amelyek szerepeltek a leleplező iratokban, és még mindig csak részben felelnek meg az átláthatóságra és a kérésre történő információcserére vonatkozó nemzetközi standardnak, annak ellenére, hogy a globális fórum nemrég második értékelési fordulót hagyott jóvá;

82. megjegyzi, hogy a Pandora-iratokban szereplő fedőcégek kétharmada a Brit Virgin-szigeteken található, amely soha nem szerepelt az uniós feketelistán (a vonatkozó tanácsi következtetések I. melléklete), és 2020 februárjában törölték a szürke listáról is (II. melléklet);

83. megismétli az adóparadicsomok uniós jegyzékének reformjáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalásában megfogalmazott következtetéseket és ajánlásokat; felszólít az átláthatóság növelésére a jegyzékbe vételi eljárás során alkalmazott kritériumok tekintetében; úgy véli, hogy ezt a reformot 2021 végéig végre kell hajtani annak érdekében, hogy a Covid19 utáni helyreállítási időszakban megvédjék az EU-t a további bevételkieséstől;

84. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Tanács nem hajlandó megállapodni a tényleges tulajdonosra vonatkozó tervezett átláthatósági kritériumról; felhívja a Tanácsot, hogy a DAC5 rendelkezéseivel összhangban sürgősen állapodjon meg erről a kritériumról;

85. megismétli arra irányuló felhívását, hogy erősítsék meg a kritériumokat, és biztosítsák az uniós jegyzékkel kapcsolatos kötelezettségvállalások nagyobb mértékű végrehajtását, különös tekintettel az igazságos adóztatásra vonatkozó kritériumokra, amelyek szerint „Az adott ország, illetve terület nem segítheti elő olyan offshore struktúrák vagy megoldások létrejöttét, amelyek célja olyan nyereségnek az adott országba vagy területre vonzása, amely nem tükröz az adott országban, illetve területen zajló tényleges gazdasági tevékenységet.”; emlékeztet azon kérésére, hogy az EU-n belüli adórendszereket is értékeljék és kövessék nyomon, ezáltal az uniós listával azonos kritériumok alapján megreformálva a káros adózási gyakorlatokra vonatkozó uniós politikát és a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódexet, amelyeknek kötelező erejűvé kell válniuk; felszólít különösen arra, hogy határozzanak meg egy minimális gazdasági tartalmat arra vonatkozóan, hogy mi minősül adóparadicsomnak, vezessenek be megfelelő szankciókat és az átfogó keret II. pillérének keretében a nemzetközileg elfogadott tényleges minimális adókulcsnak megfelelő minimális tényleges adóztatást, valamint a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódex hatályát terjesszék ki a kedvezményes személyijövedelemadó-rendszerekre is, hogy magában foglalja a rendkívül mobilis gazdag magánszemélyek vagy digitális nomádok vonzására kialakított külön állampolgársági programokat vagy intézkedéseket, amelyek az egységes piac jelentős torzulásaihoz vezethetnek;

86. megjegyzi, hogy a harmadik országok uniós jegyzékbe való felvétele csupán kevés azonnali és kötelező következménnyel jár; véleménye szerint az uniós jegyzékbe való felvételnek hatékony visszatartó erejű szankciókkal kell együtt járnia, és a felülvizsgált jegyzéket szankciórendszerrel kell összekapcsolni;

87. emlékeztet arra, hogy a szemeszter folyamata során a Bizottság kritikával illetett egyes tagállamokat adórendszereik olyan hiányosságai miatt, amelyek elősegítik az agresszív adótervezést;

88. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a vállalkozások adózására vonatkozó magatartási kódex megreformálására, merítve a Parlament által a káros adózási gyakorlatokkal kapcsolatos uniós politika reformjáról (beleértve a magatartási kódexszel foglalkozó csoport reformját) szóló, 2021. október 7-i állásfoglalásban körvonalazott közelmúltbeli javaslatokból;

89. üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy irányelvjavaslatot terjesszen elő az osztalékokra és a kamatfizetésekre kivetett forrásadó közös uniós rendszeréről; hangsúlyozza, hogy amíg nincs közös rendszer, a tagállamok legitim ellenintézkedéseket hozhatnak adóalapjuk védelme érdekében;

o

o o

90. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Pénzügyi Akció Munkacsoportnak.